

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA
REFORMJA

Dr. Kardeván Endre
államtitkár, országos főálltorvos

Zalaegerszeg, 2012. március 1.

A magyar mezőgazdaság Európai Unión belüli súlya a termelési érték alapján

2006 - 1,83%
2007 - 1,86%
2008 - 2,07%
2009 - 1,76%

A magyar mezőgazdaság támogatottsági szintje az Európai Unió teljes támogatottságához képest

I. és II. pillér összesen

2009 - 2,43%
2010 - 2,62%
2011 - 2,83%
2012 - 3,00%
2013 - 3,18%

Közvetlen támogatások (I. pillér)

2009 - 1,97%
2010 - 2,26%
2011 - 2,51%
2012 - 2,71%
2013 - 2,93%

Vidékfejlesztési támogatások (II. pillér)

2009 - 3,77%
2010 - 3,69%
2011 - 3,80%
2012 - 3,86%
2013 - 3,95%

KAP ÚJ CÉLKITŰZÉSEI

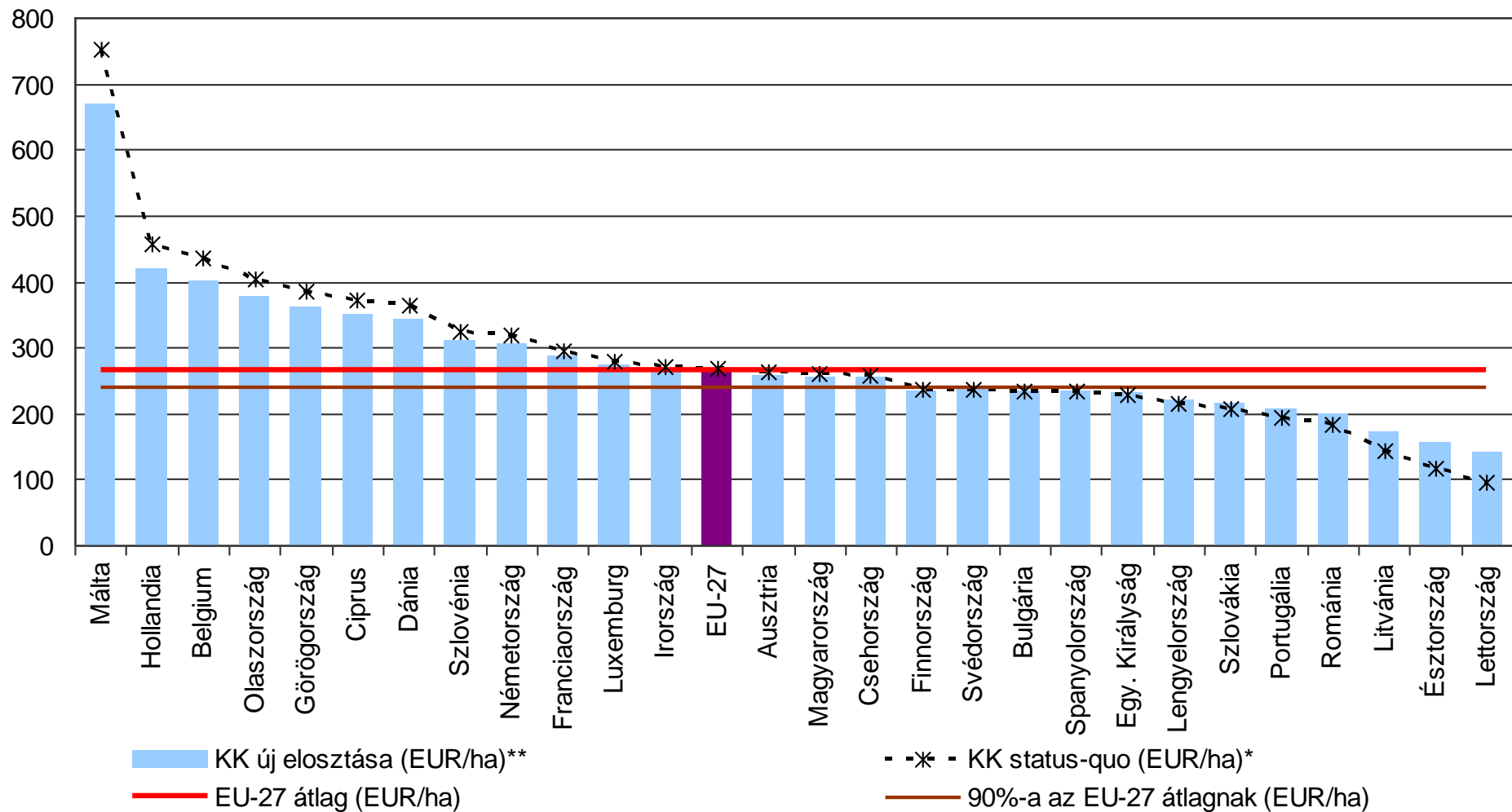
1. Életképes élelmiszertermelés:
a mezőgazdasági jövedelmek és a szektor versenyképességének javítása
2. Természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás:
a mezőgazdaság által előállított közjavak ellentételezése és ösztönözése
3. Kiegyensúlyozott területi fejlődés:
a vidéki közösségek és vidéki munkahelyek fenntartása

FORRÁSELOSZTÁS

- A KAP kiadásokat 2013-as nominálértéken befagyasztják
- Magyarország helyzete** a tagállamok közötti újraelosztással a közvetlen támogatások terén **nagyjából változatlan marad**
- 2019. január 1-ig regionális, vagy nemzeti hektáronkénti átalánytámogatás létrehozása

EUR/ha

A KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK ÚJ RENDSZERE

Minden tagállam számára kötelező elemek

- Alaptámogatás
- „Zöld” komponens
- Fiatal gazdálkodóknak juttatott támogatás

Tagállamok által választható önkéntes elemek

- Termeléshez kötött támogatás
- Természeti hátrányokkal sújtott területek támogatása

A támogatás feltétele a kölcsönös megfeleltetés intézkedéseinek betartása

VAGY

Tagállam számára kötelező, a gazdák számára választható elem

A kisgazdaságok számára kialakított egyszerűsített támogatási rendszer

ALAPTÁMOGATÁS

- Új jogosultságok kerülnek kiosztásra 2014-től
- Kizárólag az **aktív gazdák** jogosultak:
 - mezőgazdasági tevékenységet folytat és megfelel a tanácsi rendelet és a tagállam által támasztott minimum követelményeknek
 - ***akinek az éves közvetlen támogatása eléri az adott évi nem mezőgazdasági tevékenységéből származó bevételeinek 5%-át***

„ZÖLD” KOMPONENS

- **Kötelező a tagállam és a gazdák számára is**, a közvetlen kifizetési keretösszeg **30%-a**
- Általános érvényű (kiv. kiskgazdálkodók), évenkénti és nem szerződéses formájú
- A kölcsönös megfeleltetés követelményein túlmutat
- **Feltételei:**
 - Diverzifikálás (legalább 3 különböző növény termesztése)
 - Állandó legelő fenntartása
 - Ökológiai célterület fenntartása (mezőgazdasági terület min. **7%-án**)

A „ZÖLDÍTSÉS” HATÁSAI MAGYARORSZÁGON

- hektáronként **81 euró** kiegészítő támogatás, 143 euró/hektáros alaptámogatás mellett
- **Diverzifikáció:** 2010-es adatok szerint 34876 db 3ha feletti területtel rendelkező gazdálkodó csak egy vagy két különböző növényt termelt
- **Állandó legelők gazdálkodói szintű fenntartása:** rugalmatlan, gátat szab a racionális üzemi döntéseknek
- **Ökológiai célterület fenntartásának követelménye:** leginkább veszélyezteti az ágazat versenyképességét, közel 92 ezer gazdálkodónak jár többletköltséggel, vagy jövedelem kieséssel

FIATAL GAZDÁLKODÓK TÁMOGATÁSA

- **Kötelező**, a közvetlen kifizetési keretösszeg legfeljebb **2%-**áig
- **Feltételei:**
 - 40 évnél fiatalabb és megfelelő képzettséggel rendelkezik
 - Most kezd mezőgazdasági tevékenységbe, vagy
 - Gazdaságát 2014-et megelőző 5 éven belül hozta létre
 - Legfeljebb 5 éven keresztül
- Magyarország esetében a gazda támogatása maximum 25 ha-ig növelhető az általa aktivált támogatási jogosultságok átlagértékének 25%-ával

TERMÉSZETI HÁTRÁNYOKKAL RENDELKEZŐ TERÜLETEK TÁMOGATÁSA

- **Önkéntes**, az éves pénzügyi keret **5%-áig**
- Nem lép a II. pillérből finanszírozott, kedvezőtlen adottságú területeknek **(KAT)** juttatott támogatás helyébe, azzal **párhuzamosan** létezne

TERMELÉSHEZ KÖTÖTT TÁMOGATÁS

- **Önkéntes**, Magyarország esetében az éves pénzügyi keret **10%-áig** lehetséges. (~130 millió euró)
- Indokolt esetben (az adott régióban speciális, érzékeny igények mutatkoznak) a Bizottság beleegyezésével **10%-ot meghaladó** mértékben is lehetséges
- 2016. augusztus 1-ig felülvizsgálhatják a tagállamok, változtathatnak a korábbi döntésükön

KISGAZDASÁGOK EGYSZERŰSÍTETT TÁMOGATÁSI RENDSZERE

- **Tagállam számára kötelező, gazdálkodó számára választható, a közvetlen kifizetési keretösszeg 10%-áig**
- minden közvetlen kifizetést helyettesít, **egyösszegű támogatás**
- A támogatás mértéke **500 és 1000 € között** lehet
- Befelé zárt, kifelé nyitott rendszer:
 - **Belépés csak 2014. október 15-ig** lehetséges
 - Bármikor lehetséges kilépés
- Kérelmek, ellenőrzések egyszerűsítése: **nem kötelező a zöldítés és a kölcsönös megfeleltetés követelményeinek betartása**
- **Kisgazdálkodó:**
 - A kifizethető összeg nem haladja meg kedvezményezettenkénti átlagos közvetlen támogatás 15%-át, vagy a maximális átalánytámogatást max. 3 hektárra vetítve

NEMZETI TARTALÉK

- **Kötelező**, az alaptámogatási felső határ **max. 3%-a**
- **Felhasználható:**
 - az újonnan belépő gazdálkodók segítésére
 - speciális hátrányokkal sújtott területek támogatására (pl. szerkezetátalakítás)

TÁMOGATÁSI FELSŐHATÁR (CAPPING)

100 EUR, illetve egy hektár alatt nem fizethető közvetlen támogatás;

- 150-200 ezer euró között 20%-kal csökken a támogatás;
 - 200-250 ezer euró között 40%-kal csökken a támogatás;
 - 250-300 ezer euró között 70%-kal csökken a támogatás;
 - 300 ezer euró felett 100%-kal csökken a támogatás, vagyis megszűnik.
-
- figyelembe vennék a *foglalkoztatottságot és a munkaintenzitást*
 - a gazdaság által az előző évben kifizetett munkabérek, adók, járulékok levonhatóak
 - Az elvont összegek az adott tagállamban a II. pillér keretében innováció-fejlesztésre (100% EU finanszírozás) felhasználhatóak

A CAPPING HATÁSAI MAGYARORSZÁGON

- ~181 gazdaságot fog érinteni a capping Magyarországon
- Összesen 10,6 millió euró közvetlen támogatás kerül átcsoportosításra a II. pillérbe, ami az összes közvetlen támogatás 0,8 százaléka
- Kizárólag innovációra, 100 százalékos közösségi finanszírozás mellett lesz felhasználható

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A BIZOTTSÁG JAVASLATA
A 2014-2020 KÖZÖTTI
VIDÉKFEJLESZTÉSI POLITIKÁRA

Főbb változások 2007-2013 időszakhoz képest (1)

A 2014-2020 időszak vidékfejlesztési céljait a ***hat vidékfejlesztési Uniós prioritáson*** keresztül kell elérni:

1. Tudás transzfer a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban
2. Mezőgazdaság versenyképessége, üzemek életképessége
3. Élelmiszerlánc-szervezés, kockázatkezelés a mezőgazdaságban
4. Mezőgazdaságtól és erdőgazdálkodástól függő ökoszisztémák megőrzése, javítása
5. Erőforrás hatékonyság és alacsony szénfelhasználású és szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés az agrár-élelmiszer és erdőgazdálkodási ágazatokban
6. A vidéki területek foglalkoztatási és fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása

Főbb változások 2007-2013 időszakhoz képest (2)

- A különböző alapok programjainak összehangolása
- **Közös Stratégiai Keret létrehozása:**
 - lefordítja az Unió célkitűzéseit részletes beruházási prioritásokra és fókusz területekre az Uniós alapok esetében
- A tagállam és a Bizottság **Partnerségi Szerződést** köt, amelyet a tagállam készít el a Bizottsággal együttműködve. A Partnerségi Szerződés valamennyi támogatást magába foglalja (ERDF-ERFA, ESF-ESZA, CF-KA, EAFRD-EMVA, EMFF-ETHA (volt EHA)).

Főbb változások 2007-2013 időszakhoz képest (3)

- Az ÚMVP-ben ismert és alkalmazott tengelyek megszűnnek.
- Egy intézkedés lista lesz, amelyből intézkedések kombinációját kell kiválasztani az EU prioritásainak elérése érdekében.
- **Új intézkedések:**
 - biogazdálkodás,
 - az együttműködést elősegítő intézkedés megerősített formában,
 - a **kedvezőtlen adottságú területek (KAT)** fogalma megszűnik és **helyette a természeti hátránnyal érintett területek új lehatárolását** tervezi a Bizottság, 8 biofizikai kritérium alapján
- **Tematikus alprogramokat** lehet a vidékfejlesztési programba foglalni, ezekre magasabb társfinanszírozás adható, de legfeljebb 90%:
 - fiatal gazdák,
 - kis gazdaságok,
 - hegyvidéki területek,
 - rövid értékesítési láncok

Főbb változások 2007-2013 időszakhoz képest (4)

- Az **innováció kulcstéma** lesz a vidékfejlesztési intézkedésekben;
 - Az I. pilléres támogatási felső határ alkalmazása következtében felszabadult forrásokat is innovációs projektek finanszírozására kell fordítani
- Új elem a **kockázatkezelési eszköz bevezetése**,
 - termény-, állat- és növénybiztosítás,
 - állat- és növénybetegségek és környezeti károk kölcsönös pénzügyi alapja,
 - újonnan bevezetendő jövedelem stabilizációs eszköz

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A BIZOTTSÁG JAVASLATA
A 2014-2020 KÖZÖTTI
KÖZÖS PIACSZERVEZÉSRE

A PIACSZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSAI (1)

Megerősített biztonsági háló

- Rendkívüli intézkedések – nagyobb lefedettség és rugalmasság (pl. állat és növénybetegségek támogatásának kiterjesztése több ágazatra)
- Intervenció/magántárolás – egyszerűsített rendszer, hatékonyabb válságkezelés
- Tartalékalap felállítása válságok esetére

Piaci orientáció folytatása

- Termeléskorlátozások megszüntetése – cukor, tej
- Bizonyos támogatások megszüntetése – sovány tejpor, komló és selyemhernyó

A PIACSZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSAI (2)

Az élelmiszerláncban elfoglalt pozíció javítása

- Átláthatóbb versenyszabályok (pl. tejcsoomag)
- Termelői szervezetek, szakmaközi szervezetek elismerésének elősegítése
- Kapcsolat a vidékfejlesztési támogatásokkal – együttműködési intézkedések (pl. kis támogatások, állat és növénybetegségek támogatásainak integrálása a vidékfejlesztési programokba)

Fenntartható fogyasztás: iskolagyümölcs és iskolatej programok

- Megemelt támogatás
- Társfinanszírozás lehetősége új intézkedéseknél

Köszönöm a figyelmet.

Bővebb információ:

- A KAP 2013-at követően
http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm
- „A KAP jövője 2020-ig” című bizottsági közlemény
http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/communication/index_en.htm
- Hatásvizsgálat
http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/perspec/cap-2020/index_en.htm
- Jogalkotási javaslatok
http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/legal-proposals/index_en.htm